

СУТНІСТЬ ПЕРЕСТРАХУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

Перестраховання є найважливішим сегментом міжнародного ринку страхування. Виникнення перестраховання було історично обумовлене розвитком світового господарства, появою нових об'єктів страхування та пошуком страховиками нових форм і методів їх страхового захисту на якісно новій фінансовій основі. Страхові компанії здатні виконувати свої безпосередні функції лише за умови створення багаторівневої системи страхового захисту, яка неможлива без застосування перестраховання.

Актуальність даної теми обумовлена юридичними чинниками. Перестраховальні відносини є предметом правового регулювання, причому вони є специфічними, що зумовлено особливостями перестраховальної діяльності. Проте сучасний стан регулювання правовідносин перестраховання свідчить про серйозні суперечності та прогалини в законодавстві. Так, норми Цивільного кодексу України, хоча і закріплюють поняття договору перестраховання, але достатньою мірою не відображають його зміст і характер, що унеможлиблює швидку переорієнтацію з публічно-правових засад регулювання договору перестраховання, пов'язаних із колишньою монополією держави на проведення страхової діяльності, на приватноправові. Недосконалість законодавства призводить до відсутності єдиного правового регулювання договору перестраховання, який часто помилково ототожнюють із договором страхування.

Проблемі дослідження фінансової стійкості страхових компаній останнім часом приділяється багато уваги. При проведенні критичного аналізу поданих у наукових працях дефініцій фінансової стійкості страхової компанії

встановлено, що у фінансовій науці досі не сформовано спільної точки зору щодо цього поняття. Існує багато варіантів визначення поняття «фінансова стійкість страховика»:

1) здатність здійснювати основні та інші види діяльності в умовах підприємницького ризику і мінливого середовища бізнесу з метою максимізації добробуту власників, зміцнення конкурентних переваг підприємств з урахуванням інтересів суспільства і держави;

2) здатність страхової компанії зберігати існуючий рівень платоспроможності впродовж певного часу за можливих несприятливих зовнішніх та внутрішніх впливів на фінансові потоки;

3) здатність страхової компанії зберігати існуючий рівень платоспроможності впродовж тривалого часу і за суттєвих впливів, використовуючи для цього фінансовий, технологічний або управлінський потенціали;

4) виконання обов'язків страховика з виплат за зобов'язаннями має забезпечуватися трьома умовами платоспроможності: 1) наявністю сплаченого статутного фонду і гарантійного фонду страховика; 2) створенням страхових резервів, достатніх для майбутніх виплат; 3) перевищенням фактичного запасу платоспроможності над розрахунковим нормативним запасом платоспроможності;

5) здатність страховика зберігати задовільний рівень фінансових показників протягом деякого проміжку часу при можливих несприятливих впливах зовнішнього середовища на фінансові потоки та ін.

Перестраховання тим більше стає необхідністю, чим меншими є власні страхові ресурси страховика. В Україні їх можна вважати мінімальними, тому страховики-резиденти неспроможні самостійно брати на себе навіть невеликі (а за мірками західних страхових компаній мінімальні) ризики.

У сучасній економічній літературі існують різні визначення поняття «фінансова стійкість». Правильна оцінка фінансової стійкості страхової компанії дасть змогу ефективно здійснювати управління власними фінансовими

ресурсами та забезпечить виконання зобов'язань у повному обсязі. Необхідно враховуючи всі фактори, які впливають на фінансову стійкість страховика, кожний з яких має специфічні властивості. В Україні практично немає жодної страхової компанії, спроможної самостійно покрити страхові відшкодування від реалізації страхового ризику на великих промислових підприємствах, в авіаційному чи морському страхуванні. Отже, саме така економічна реальність спонукає страховиків-резидентів активно проводити перестраховування.

Література:

1. Бойко О.А. Теоретичні основи та практичний досвід забезпечення фінансової стійкості страхової компанії [Електронний ресурс] / А.О. Бойко // «Економічні науки». – 2010. – №7. – Режим доступу до журн.: www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/en_oif/2010_7_4/4.pdf .

2. Кучерівська С.С. Фінансова стійкість страхових компаній: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / С.С. Кучерівська. – Тернопіль, 2010. – 20 с.

3. Сисоєва Л.В. Аналіз фінансових ресурсів та достатності власного капіталу, як рівень фінансової надійності страховика / Л.В. Сисоєва // Економічний простір. – 2010. – №43. – С. 301-312.